

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК СЬОМИЙ

Адреса редакції і контори:
у Києві Велика Підвальна вул. д. 6.
Телефон редакції 1458.
УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1912

на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.	на 1 м.
11	5.70	3.25	1.75	1.25	1.00	0.75	0.50	0.30	0.25	0.20	0.15

Передплат. на рік можна виплачувати частками: в 2 строки: на 1 жовт. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 жовт. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р., або по 1 карб. на протязі перших шести місяців. Ціна „Рад“ за кордон: на рік 11 р., (27 кроп 94 гелери на австрійську валюту), на 1/2 року — 6 р. 50 к., на 1/4 року — 2 р. 75 к., на 1 м. — 1 р. Коли закордонні читачі передплачують газету через пошту, то платять за газету по ціні, установленій для передплатників в Росії.

Нерекладова приймається тільки з 1-го числа кожного місяця. ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 50 КОП. (При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статті більшій статті до друку погодити, перекопується в редакції 3 місяці і висилається авторам їх коштом, а дрібні замітки й дописи одразу знищують уся. Рукописи, на яких не зазначені умови друку вважаються безплатними.

З ПРИВОДУ надісланих до газети ВІРШІВ редакція не листується. Просять авторів додержуватися проповіді „Рад“.

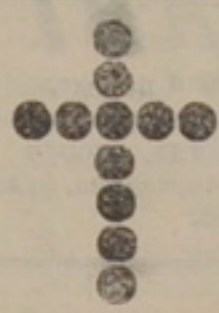
УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:

ЗА РЯДОК ПЕПТУ, АБО ЗА ЙОГО МІСЦЕ:
перед текстом 30 коп.
після тексту 45 коп.
„сторони повідомлення“ 76 коп.

ЗА ПЕРШИЙ РАЗ платиться ВДВІЧІ.

Оповідки про пошукування праці—в Конторі редакції приймаються на льотних умовах.

ОПОВІСТКИ від окремих осіб фірм і заводів, що мешкають, або мають свої Головні контори чи Управління закордонно і служб в межах Російської Держави за виключенням губерній: Київської, Харківської, Херсонської, Одеської, та Полтавської, окрім контор „Рад“,—приймаються виключно в ЦЕНТРАЛЬНІЙ КОНТОРІ ОБСЛУЖЕННЯ ТОРГ. ДУКА Л. в З. МЕТЦЛЬ і Ко. Москва, Масніцкая, дову Ситова“ та в ОТДІЛАХ ТОГО Т.Д.: „в Петербурзі, — Морская 11 Варшава, — Маршаловская 190; Львів, — Бельська 38; Лодзь—Петровская 1; Празька, — 8, плош. Барна“.

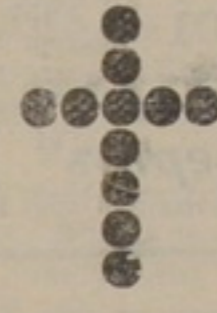

Редакція „Рада“

з глибоким жалем повідомляє українське громадянство, що 24-го октября в 1 г. 40 хв. дня помер у Києві славетний український композитор

Микола Віталієвич ЛИСЕНКО.

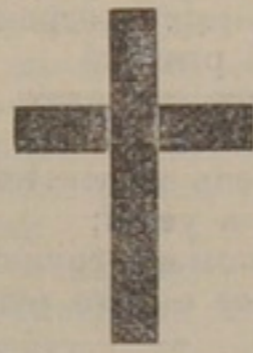
Похорон одбудеться у Неділю 28-го Октября о 1 годині дня.

Скопнені тяжким жалем діти, сестра і вся родина сповіщають друзів і знайомих про смерть

МИКОЛИ ЛИСЕНКА

Похорони одбудуться у Неділю 28-го октября о 1 год. дня.

Пригноблені несподіваною смертю незабутнього учителя-художника

Микола Віталієвич ЛИСЕНКО

учні його школи сповіщають громадянство, що в Суботу о 1 г. дня в помешканні школи (В.-Підвальна, 15) одправлено буде панахиду. Похорон на Байковому кладовищі одбудеться у Неділю, 28 Октяб.

Натхнений співець.

Умер Кобзарь український і тяжким ударом овертєть смерть оя по всіх усядах, по всіх кутках, по всіх просторах широких на Україні: од Сяну і Карпатів до Кавказа, од Нима до Моря. Лисенко був надзвичайної популярності і слави людина. Не тільки всім українським дітям, не тільки ті, хто признається до національного руху нашого, але й прості собі обивателі знали, шанували й високо ставили цього батька української музики й пісні. Його концерти приїздили силу народа, байдужного до національних справ, та не байдужного до краси: перед її чарами не могло встояти часом навіть найважкіше ворогування—і одностайними обласками зустрічали всі національного музика, віткою горіли лица присутніх. Так само збринки пісень Лисенкових стрігете всюди, де кохався в краї, де люблять спів, де не пуряються рідею пісні. Знали його і всі, хто не минає українського театра, для якого, а надто на перші порі його розвитку, українська пісня була живою цівкою неввечеряної вітхи. Це був немов Шевченків Перебендя, що на крилах пісень переносив людей од одної будучини в країну саява, роскошів і творчої вгади, без якої так безнадійно—опро

жилось-б на світі. Грав він людям,— А хто грав, того знають І люблять люди: Він їм туго розганяє, Хоч сам світом вудить... І от не стало цього вічного співця, не стало великого Кобзаря... І в усіх усядах поспіває тепер Україна останнє „прощай“ своєму натхненному співець. Як за життя єдина він людина і співальних пориваннях до краси, добра і правди—так і по смерті це рає те саме велике діло зробити він. І ми віримо, що не останній. Довго-довго ще дунатимуть у нас по Україні віщі співі нашого Кобзаря і довго-довго єдинатимуть вони людей у тих самих співальних почуваннях краси, добра і правди. Лисенко вмер, але дух його живий служитиме тій самій великій справі, якій служив непохитно нам Кобзарь і за життя. „Добро і щастя рідного краю“—так звалися та справа цілого життя, що порвалось перед нами. І хто звязав своє життя з такою невмирущою справою—той і сам не вмер, той житиме, поки ім'я українського народа житиме на світі. І колись, вільний і оовічений, згадає він тих діячів, що працювали на його ще тоді, як був він темням та убогим—згадає і помяне „не злим тихим словом“. Помяне, певна річ, у перших же рядах і натхненного співця свого...

М. Лисенко й школа.

Гострим, пекучим болем одбеться смерть незабутнього українського музика і в серцях українського вчительства. Воно знало його... Потай, кривчиць і ховаючи од недреманого ока всяких циркулярів та наказів, українське вчительство несло українським дітям і українській людності чарівну мелодію рідної пісні, перетворену натхненним талантом великого музика, прибрану й оздоблену в дивні берви артізму. Українське вчительство анало й любило його, й з невечеряного джерела його праць черпало повним пригорщам, коли була хоч невеличка спроможність до того, навіть тоді, коли за те загрозувала кара од не в міру ширини апостолів воєвогичного націоналізму. Ім'я Миколи Віталієвича українське вчительство ставить поруч з іменами славетних улюбленців своїх—Т. Шевченка, Л. Глібова, В. Грінченка. Історичні умови українського життя привели до того, що й український народний пісень, як і слово, загрозувала величезна небезпека занепаду. З'явився геніальний Шевченко й високо підняв українське слово, поставив його на сторожі коло рідної справи; з'явився другий Кобзарь і з підгями забуття вирвав коштований скарб народної творчості, любовно

зібрав його й поклав на свої віщі струни, тим самим поставивши його на шлях розвитку й безсмертя. Після праці таких велетнів, як Т. Шевченко й М. Лисенко, ми вже всі з глибокою певністю можемо кинути в лице нашим ворогам: Наша дума, наша пісня Не вмере, не загине! Не вмере, як не зникне й пам'ять про тих, хто став на сторожі коло них. Народна школа на Україні поставлена в такі умовини, що імено все те, з чого складається зміст нашої „народної“, це-б то все рідне, близьке душі, серцеві, розумові українського народу, вигнано з неї, а на її місце завведено таке, що, маючи на меті беззардонну асиміляцію, гнітять душу, крає серце, вушнія творчість і вперто тягне цілий великий народ в безодню мізерного іоглування. Але надто велику віру у всечасне призначення рідного людумуть працьовники на рідій ниві, і ця віра врятує країну. Часи зневіри геть злинули давно, й ідея відродження на шляху до здійснення. М. Лисенко був одним із найважчих працьовників у цім напрямі. Діставши добру музичну освіту, маючи першорядний музичний талант, він не поше усього того на послугу чужинцям, як це робили й

тепера ще роблять багато в наших талановитих землячів: все своє життя й творчість він присвятив рідній музиці. Але не досить мати й утворити щось для народа: треба, щоб знайшлись прозеліти й, асимілюючи натхненням творця, понесли його творчість у народ, щоб той народ у чарівних агуках пізнав себе й воскрес та наркань буває там, де на перешкоді до виконання українських пісень стає заборона! Про це ми завжди читаємо по газетах. Що назначення в школах, в сельських хорах української пісні мав величезне вихованче значення, цьому ми сами були не раз свідком: на власні очі нам доводилося бачити, як щид виланом гарних рідних пісень звикають по селах новітні, занесені хворобливою культурою, ооромидьки „тастухки“, а ватоміць дунав селом прекрасна українська мелодія, позва чарівливої краси й своєрідного змісту. Звичайно, не всяку пісню можна

вати: краще мати, коли того треба, більше гармат, ніж професорів... і коли це твердження мужа науки слухачі вітають рясними оплесками, то вам нема чого доводити, що ви маєте діло з предостанками воявоначо-го імперіалізму, які походять з магнатських верств капіталу та юнкерства.

Все ж найголоснішою ерихонської труби пих кругів, голосу самого проречитого Вільгельма II ще не чути. Це знає, що політ на Балканах зашкочил німецькі воявоначі круги несподівано і розвиваються не так, як би то бажано було. І гостра ущиплива англійська критика становища воявоначих кругів Німеччини має повну радію доводити, що власне тут політика Вільгельма II виявила свою повну бездарність: адже не тільки мало не всі турецькі христоси побудовані німецькими інженерами, але і вся муштра турецького війська—це діло німецьких інструкторів. Коли тут згадаємо, що Вільгельм II не так ще давно назвав себе протестором всього мусульманського світа, то конфуз виходить справді чималий.

Ліберальна преса свідчується зайвими об'єктивними ставовеннями, але завидно пристрасно доводить, що балканська завроща Німеччину цілком не обходить, щоб можна було прийняти її об'єктивну позу за щире безсторонство. Але щиро чи не щиро, все ж факт той, що вона тепер говорить ось як:

Успіхи сполучення балканських держав на армії війни ознаменували рубнувати переважаючи про абсолютну необхідність задержання на Балканським півострові status quo...

Міцна солідарність Балканської Спілки і видатна військова умлість її війська поставили перед очі цілого світа непереможний факт, що на Балканським півострові виріс новий великий державний фактор, з яким навіть краще треба рахуватися в першу чергу і від якого не відговориться ніякими дипломатичними фразами.

Сміливі дипломатичні думки криються за цими самими по собі явними і одвертими фразами, трудно вгадати. Лібералізм і в цім питанні немає сміливості зайняти рішучу позицію.

Не те робітничі маси. Їх представники соціалдемократична партія застерігає народ про повну небезпечку війни і кляче його виявити волю свою, щоб уряд не перецінював своїх сил і не гадав, що його воля, то воля Німеччини. Не делячи нас на те, що ліберали в цих демонстраціях не приймали участі, все ж протести розвилися дужою рікою по цілій країні і ясно свідчать про те, що широкі демократичні верстви німецького народу не вважають балканські справи своїми справами і не прагнуть виконувати авантюри бажання імперіалістичних владоводів.

Скряв улаштовані соціалдемократичні мітинги протесту переповаються і там ще раз доводиться життєвою силою цієї могутньої політичної організації і її культурне значення. Ясно, що ідеї мару вона привнесе далеко більше користі, ніж дипломатичні виступи Пуанкаре.

В революціях, що приймаються на цих мітингах, висловлюється скряв вимога до уряду негайно опікати рейхстаг.

Уряд мовчить. Тут цікаво підкреслити, що німецькі соціалдемократи почали скрявати свої мітинги протесту з самого початку війни, себ то раніш, ніж міжардні соціалістичне бюро встановило оповістити свій маніфест за мир, який вийшов цими днями і власне заклякає робітничі маси виявляти свій протест.

O. Сн.

München. 4—XI.

ПО РОСІИ.

Змішані шлюбні. Недавно знову почалися асоднані передсудовні питання про змішані шлюби. В прісліпі ці шлюбні визвали за небажаними. Проте, вважаючи на теперішні умови життя, заборонити їх зовсім не вважають за можливе. Народа визнала за бажане дати змогу духовенству опідуватися за тим, щоб неславні не підмовляли своє православе подружжя переходити в иншу віру.

Одмінення всеславянского з'їзду. Єсть відомости, що призначений в Петербурзі всеславянський з'їзд і всеславянська виставка не можуть одбутися. Причиною—великі видатки Червоного Хреста на організацію медичної допомоги балканським державам; через це немає змоги дати субсидію з'їздові і виставці.

Середські дівочі гімназії. В міністерстві народньої освіти виробили проект одкриття цілої низки дівочих гімназій і прогімназій взаємно для євреїв. Мета проекту—націоналізувати казенні дівочі школи, куди тепер поступають єврейські дівчата. Ці школи будуть одкриватися і функціонувати на тих же загальних основах, як і теперішні хлопчачі єврейські гімназії. По проектові одкривати єврейські дівочі прогімназії й гімназії будуть дозволити приватним особам із євреїв, які мають право по освітньому цензові содержувати такі школи.

Нова семінарія в Карлоруде. В міністерстві народньої освіти виробили проект організації нової семінарії в Карлоруде для підготовки осіб, які

одержали в Росії вищу технічну освіту, до професорської діяльності в спеціальних школах. Новий інститут буде підготовляти спеціалістів механіків та хіміків. (Шк. п. Ж.).

Нові депутати. В Таврійському палаці розсказують, що один із нових депутатів приходить уже в Державну Думу за депутатським жалуваним. Йому ввічливо пояснили, що нові депутати будуть одержувати жалування тільки з того дня, коли буде одкрита 4 Державна Дума—з 15 ноября.

В Петербург починають прибувати нові депутати. Пурішкевич поспішає захопити в залі засіданнів Таврійського палацу 15 місць для себе й для своїх приятелів. Він має на думці, що в 4-й Думі правих буде 120—140 душ, замість 55 в 3-й Державній Думі. В приставочку частину надходять чимало телеграм од знову вибраних депутатів 3-ї Думи з проханнями, забезпечити те чи инше місце в залі засіданнів. (P. B.).

Націоналісти в Сибірську посилають в Державну Думу двох своїх ватажків, членів 3-ї Думи Моговилов і Пантуасова. Обидва депутати-генерали. Виявляється, що в формулярі нові звання отримали, які вимагають за собою стороннього догляду. Моговилов одержує найбільшу пенсію через те, а Пантуасов, який цими днями подався в одставку, теж має клопотатися про свідомство, на предмет одержування найбільшої пенсії⁶, бо теж вимагає за собою стороннього догляду. (P'ьч.).

Пурішкевич надіслав головному швейцарові Державної Думи телеграму, в якій повідомляв його, що його, Пурішкевича, «все таки обрали». Далі Пурішкевич прохав швейцара готуватися до його зустрічі.

Заяви російського з'їзду. Російське зібрання розширяє відозви до нових членів Державної Думи, які себе визнають за правих. У відозві їх закликають в членів російського зібрання, яке називають «єдиним сильним осередком монархістич, що користуються загальною повагою».

Церковні вісти. В звязку з майбутньою реформою вищого церковного управління в Росії, поміж ієрархями одбувається живий обмін думками з приводу призначення шести ієрархів митрополітамі, для деяких митрополітичких округ, які мають на увазі завети при новому церковному управлінні. Призначення в сам митрополітичкі шести ієрархів сподіваються незабаром.

Професійна освіта поміж євреями. Цими днями вийшло справозданя про становище професійної освіти поміж євреями в Росії. З цього справозданя видно, що до 1-го января 1912 року єврейських професійних шпіль було 32 (19 хлопчачих і 13 дівочих). Помічено прогресивне збільшення учнів у цих школах. В 1911 році очікувало школи 181 хлопчачі і 135 дівчач.

МІСЬКИЙ ФЕЛЬЕТОН.

Савенкова «блевогіння». Ще в біблії хтось мудрий промовив, що неє краще повертатися на свою «блевогіню». Філософ, очевидно, і в думці не докладав, щоб і в людство могло коли-небудь трапитися таке, тому про людину й відношення її до своєї «блевогіні» змовчав. Не знав серця, що в початку двадцятого сторіччя народиться в Росії партія націоналістів, а між ними почне працювати в каламутній воді знаменитий син урядника з Подтавщини, Анатолій Іванович.

А в Савенком як раз і трапилося те, що з біблейським чотирьохногем.

Очухавшись од білки й добре виспаньвшись, «апостол правди» рішуче поздав собі:

— Годі, годі! Буде з мене кайського прочухаву, спробую ще по губернії. А тим часом... подамеся до «Кієвліанна» й асеяду за чергову працю на користь розлюбованого отечества. Давно вже я не викладав перед чатачами своїх «дум» й настроєній⁶. Набралось їх таки чимало, аж а мура пр... Гей, хто там! зодягається подавай!

Увійшов лакей, держачи в руках якусь одежину.

— Що то ти притряс? що ти притряс, я тебе дитячо—вакнувся на нього Анатолій Іванович.

— Та апостольську ж тогу...

— А! геть з нею! Очі мої не бачили б... Дарма тільки втратився на ткацтва й ірвання.

— То, може, тогу кайського громадянства й гордості Кієва?

— Це ж що? натяг?

— Крий, Боже! я по щирости. Считайте, кого вгодю,—все вам скажеть, що я першай проливав сльози, як вас казано було виборцем сторч головою...

— Та зявоткуєш сьогодні? Давай швидче зодягайся! Подай мій звичайний сурдут...

— Строгогона?

— Чи не геменська тобі личина!—тупнув ногою розштовпаний пан, і переляканий лакей зняв, а за хвильку увійшов за сурдутом...

— Що накажете зробити в тим?

— З чим?

— Та з тогами ж.

— К чорту цей маскаррад... А протє стривай: тогу громадянства лакей,— може ще по губерній мене буде обра-

но... на мій вік дурнів вистачить... А решту шурум-бурмові за семіграніаєніка, як що дасть, а то й дешесте.

За годиною Анатолій Іванович сидів уже в редакції й, аявувши про себе апостольство, строчив «думи» й настроєній⁶.

Само собою, «настроєній» його було таке, як у сірка після доброго кия, а «думи» крутилися коло ведальної «калоши».

— А! слухом слухати!—полів до нього в обійми секретарь.—Правду кажучи, аж заудився я за вами. Що це ви? апостольське служеніє одправляете? лагодитеся хоч шляхом дружаного слова понести до Петербургу кайський «струт»?

— Мгу,—муркнув сердито, «апостол» і ще в більшим азвятиям задрыпав чером.

На ранок другого дня, коли п. Савенко переступив поріг редакції, під нього в кулаками ажянувся відповідальний редактор «Кієвліанна».

— Ви ж це, добродію, що... зявоткуєш все? Мало вас опльовано, ви ще й мене хочете зтопяти?

— Не капіть, не капіть... В чім річ?

— Як то «не капіть». Ви мене своїми брехнями в турягу хочете запрогрити, а я ще й не кипа? Добре діло А це апостолом правди вас якийсь дурень назвав...

— А це що? що це, я вас питаю?

— Ну, «думи» й настроєній⁶.

— А пропадуть ви, пропадом, з нимі Гарні думи! Понабрикував на людей... на стачетних людей! а тепер «думи» й настроєній⁶... Ну, де ви бачили, хто вам казав, що в любодським, плоским та дубявським виборчих участках шахрували члени комісії?

— Навіщо мені казати, коли я й так знаю!

— Докази... докази де?

— Мене ж провадено—от вам і доказ увесь.

— Ну?

— Що «ну»? А вже ж... З певних джерел я знаю, що всі до одного виборці голосували за мене... не могли не голосувати, бо всяк знає, що без мене Росія «загне». А на повірку вийшло...

— А на повірку вийшло, що ви як до виборців були брехуном, так і після них вернулись на свою лівню.

— А що ж мені—через таї вибори свого щастя пуритесь? Ні, брат, яма дурних! Зараз сяду, це не такі «думи» й настроєній⁶ втну.

— А ти?

— А ти посидь у туряї, коли відочого більш не здане і не маєш мого таланту.

Сметник.

Вибори.

Вибори депутатів од Кієвщини.

Втора одбулися вибори членів Державної Думи од Кієвщини. З 154 виборців на вибори прибуло 149 душ.

Од землевластників в члені Думи вибрано кийського губернского предводителя дворянства Ф. Н. Везака, од городів: Н. А. Жилина, од селян—селянина Мерсія.

Далі вибрано: Н. П. Чухачова, А. І. Савенка, К. С. Сувицького, барона С. Е. Штейгера, проф. С. М. Богданова, К. П. Григоровича-Варського, Г. А. Вишневецького і священника М. В. Митропольського, П. А. Населеня та О. Трегубова.

Депутат од робітників Катеринославщини про українську справу.

У неділю, 21 октября, депутат од робітничої курії Катеринославської губернії, Гр. Петровський, мав розмову з гуртком робітників-українців, які зібрались, щоб подати йому наказ од українського робітничества Катеринославських і Нижньодніпровських заводів. На зачаття, що він думав ввагати робити в Думі, д. Петровський сказав так: «соціал-демократична партія, пославши мене в Думу, сподівається зяйти в мені гарячого оборонця інтересів пролетаріату; на скільки стане моїх сил, а я буду старатися справдити ці надії. Для того, щоб од Думи можна було оддіатися чогось кращого, треба, щоб вона була повновластна. Звісно, що в Думі треба перш за все дбати про задовольнення справжньої волі пезачі, слова, союзів, а тоді й за повне одновненя демократичної програми.

Д-я Петровського запитали, який він має погляд на національну справу взагалі і як він дається на становище української мови, на її права.

На це депутат одповів, що соціал-демократи завжди стояли за вільний розвиток мов, бо тільки тоді робочі маси стануть новим свідомі, коли матимуть змогу розвиватися на національному ґрунті і вільно користуватися рідною мовою.

Д-й Петровський заявив, що він, як представник соціал-демократичного напрямку, вважає своїм святым обовязком «обороняти українську мову і її вільний ужиток на території України». Тоді депутатам було передано наказ од робітників-українців; у цьому наказі стояло, що депутат повинен добиватися допущення української мови у школ, в суді і в усях адміністративних установах на Україні, а також боротися з усімами утисками проти українського слова й українських культурно-просвітних товариств. Приймаючи і проймавши наказ, д. Петровський сказав: «З цього наказу, дурногого мені українцями, я чую з усю нарадою обурення проти утиску над його душею. Сильки стане сна-

ги моєї й сил, я буду в думської трибуни обороняти й протестувати проти утисків над українством, а у вас сподіваюсь аяходити собі піддержку. Наказ прочитаю, коли властось, а думської трибуна і оголошу його в пресі». На закінчення депутат прохав задовлати йому всякі звістки й відомости про утиски над робочим людом і над його мовою, щоб можна було протестувати в думської трибуни. (Васн. кор.).

ПО УКРАЇНІ У КИЇВІ.

Вшанування пам'яті М. В. Лисенка. Замість вінка на труну М. В. Лисенка, редакція «Ради» призначає 50 карб. на надгробний пам'ятник славетному композиторові, замість вінка, на що-ж мету «Українська книгарня» (бувш. «Кієвской Старици») призначає 100 карб., видавництво «Український Учитель» 15 карб., крамляня «Час» 100 карб.

На надгробок М. В. Лисенкові од С. О. Ефремова надійшло 3 карб., од В. Мачеха 25 карб., од Я. Христюка 50 коп., І. Сурма 1 карб.

Позавора редакцію «Ради» послана була телеграма в Харків на ім'я редакції «Своп» про те, що помер М. В. Лисенко. Але на диво в 10 г. вестора а телеграфа повідомлено редакцію «Ради», що в Харкові редакція «Своп» не розшувано.

В театрі М. К. Садовського, а приводе похорону М. К. Лисенка, в велику днівного спектакля не буде.

Кієвська виставка. 24 октября в 11 год. ввора закінчалася у Кієві нарада інспекторів народніх шкіль Кієвщини, при участі завідувачих вищими школами, і представників земства в справі кієвської виставки 1913 р. Нарда була скликана по ініціативі помічника кієвського шкільного округу А. Н. Деревницького, який вказав директорам народніх шкіль на те, що в числі одділів кієвської виставки перше місце займає одділ науковий і шкільно-освітній.

Наради в Кієві, від приводе директора народніх шкіль Т. Г. Дубенця, ішли три дні (22, 23 і 24 октября) в кієвському педагогічному музеї. Нарда виробила програму екопонації.

В болгарському консульстві. В болгарському консульстві (Рейтерська, 31) одкрито запис лікарів (хірургів і терапевтів), очоких поступити на службу в болгарській Червоній Хрест. Консульство пропонує лікарям по 600 франків на місяць і видатки по подорожжю в Софію й назад, з гарантєю служби не менше двох місяців.

Адресні справи по телефону. В кієвському адресному столі продають абонемента книжки, по яких можна одержувати адресні справки по телефону. Продають такі книжки за 5, 10 і 25 сарков; кожна справка коштує по 10 коп. Тій особі, що хоче мати справку по телефону, треба виякати адресний стил і сказати йому № свого телефона, № абонемента і № чергової справки; далі треба сказати чью адресу бажано розшукати. В адресному столі після цього розшукать і передадуть по телефону потрібу адресу. Докладні відомости про одержання справок віддруковані в кожній телефонній книжці.

В комерційному інституті. Од начальника головного управління по вільній повинности надійшла телеграма про те, що студентами, які пробули в комерційному інституті більше трьох років, одстрочок по одбуванню військової повинности не даватимуть.

В духовній академії. На засіданні ради професорів одбулися вибори преподавателів на кафедри догматичного і морального богослов'я. Єсть чути, що одного з кандидатів, А. Чекановського, вибрано більшістю голосів, а другого—І. Соколова—5 голосами проти 4. Результати виборів подає буде на затвердження сеноду.

Сприва редактора «Дуглавого ора». Окружний суд општрфував на двісті карбованців редактора союзницької газети «Дуглавий ораель» свящ. Сивякєвича за наклеп на директора кієвського кадетського корпусу генерала Сивякєвича.

По другій справі, теж за наклеп на інспектора Гавіаєвського, суд приудив свящ. Сивякєвича на 7 днів арешту.

Зменшення наря. З наказу п. губернатора зменшено строк висидки редакторів журналу «Слутих Чиновика» д. Мирельського, приговореному на 3 місяці за надрукування в журналі «Відозви до чиновників». Втора д. Мирельського випущено з турма, де він просидів більше двох місяців.

Випущено з турми студента Клімовича, арештованого за передвйборну агітацію.

В суді. Сьогодні в кієвському воєнно-окружному суді має розбиратися справа поручника 168 піхотного міргородського полку А. Вудкевича, обвинуваченого за те, що биз навж-ного чина.

На 1 ноября в камері миряного суду 13 учасня призначею справу студента Голубева, обвинуваченого за те, що поповив в редакції «Дуглавого Ора» співробітника газети «Посильдья Новостя».

Погода. По відомостям кієвської округи доріг, на Дніпрі знов настали теплі дні. На Прип'яті, Верхній Десні

і частині Дніпра вище Могильова морова були 6—8 градусів, тепер же температура вище нуля.

Нешастя з поїздом. Втора на ст. Кучурчан, південно-зах. зал. дороги, розбився товарний поїзд № 24. 5 вагонів розбито.

Здійство. Вночі проти 25 октября обірвалося магазин Малядя (Хрестчатик, 42). Злодії забрали найкращі хутра, забрали з каси 4600 карб. і зникли.

ВІСТІ З КРАЮ. Шкільні справи.

На підставі закону. Міністерство народньої освіти заволо в Одесі в приватних гімназіях господарські комітети і цим, на підставі закону, взяло всі суми властивих приватних гімназій; чимало таких властивих лишилось мало не старшими. Вся сума, яка надходить в приватні гімназії (з правами) за право вчення, передається тепер не властникам гімназій, як було перше, а в господарський комітет, який ними і розпоряджається; платять за помешкання, вчителів, за паливо і т. и. Фундатори гімназій, призначені директорами своїх гімназій, одержують 4.000 карб. жулування на рік, а ті фундатори, яких не призначено директорами їх гімназій, а призначено інших осіб, асотились при «ісковому інтересі». Одні з таких фундаторів паде до кореспондента «В. В.». Весь трагизм мого становища в тому, що і лишки сум по закону належать не фундаторам, а гімназії, так, що виплачувати борги повинен сам фундатор в своїх сум. Я, як милостива прошу у міністра дозволу виплачувати борги з сум гімназії, та одповіді на це прохання німаю. Про овоє приватне злиденне життя я не кажу нічого—це начальства не торкається. Беззаконія цього розпорядження в тому, що інструкція господарського комітету при казенних гімназіях ні в якому разі не підходить для комітету приватних; для казенних гімназій гроші дають казначейства.

Школи. В Олександрівському повіті, на Катеринославщині, в 1911 році було 864 комплекта вемських шкіль, учнів 16.477 (12.866 хлопчачів та 3.611 дівчаток), вчителів 365 душ (186 вчителів та 239 вчительок). Земство ухвалило одкрити в 1913 році 12 нових комплексів.

Діяльність адміністрації.

Заслання. В Катеринославці поліція заарештувала по підозрінню в політичній агітації робітника Рясина і асала його в Туркестан на три роки.

Застереження проти Америки. П. подільський губернатор спеціальним циркуляром повідомив мирових посередників, що, як він дивався, багато селян з різних повітів Поділля, підохочені агентами прикордонних пароходних товариств, легкоковоно зйдмаються на заробітки в Південну Америку. Думаючи знайти золоті гори в чужій стороні, ці селяне, прибувши в Америку, одразу попадають в дуже прикрі умовини. Не знаючи ні місцевої мови, ні звичаїв та законів, часто й густо не мають навіть встановлених папшортів, селяне мусять вступати на службу до всяких промисловців—підприємців, які, користуючись скрутним становищем зяшпих робітників, призначають їм злиденну плату, замість грошей—платять низькопробним продуктом з властних крамлянів і вгадали до того доводять селян, що останні роблять немов криканими цих підприємців.

Зажачуи на це, п. губернатор просить мирових посередників загагадати волостним старшинам і селянським старостам, щоб вони в кожнім випадку, коли селяне почнуть лаштуватися на заробітки в Америку, обовязково вислали їм всі ті тяжкі умови життя в цій стороні, що доводяться терпів робітникам.

Всякі звістки.

Товариська крамляниця. В селі Магуровому, балтського повіту, та Новососнятинській, літського повіту, селяне засновали потребителів крамляницю.

Нечувані ціни на дрова. Нам пишуть з Кам'янца-Подільського, що там тепер втоварилося нечувані ціни на дрова. Наприклад, за 1 сажень березових дров, з доставкою з ліва, платять 63 карбованці, грабових—65 карб., вільхових—60 карб., дубових—52 карб., за пуд рубаних дров 30—32 коп. Особливо це лихо відбувається на собі міська бідова, яку висподівано ваколівати ранні холода. Причиною такої дорожчачі на дрова очевидно в тому, що суцільні ліси в околицях Кам'янца увійшли між собою в угоду і тепер беруть, що хочеть, Доставка дров з ліва, зазначати за бездоріжжя, теж обходитьсе дорого.

Напад на товариську крамляницю. З Славянсьоберзька (на Катеринославщині) пишуть, що там в посилку при Ірмивській козацькій агітації напали на товариську крамляницю. Вбігли в крамляницю, зловачи примусом прикавачив та покущів не рухатися а місяці, забрали з каси гроші і зникли. Двох з цих злощачів поліція уже зловила.

Півмільйона податків. Ще в 1905 році харьківський окружний суд приудив 6.562 десятин давно захваченої селянам сел валківського повіту: Минівки, Замоського та хутора Барачного. Після суду селянам казна повинна була вернути податки, що вони вносили за цю землю, та казенна палата добавалась омаєвання приговоря округного суду і діло зат-ли.

дось. Тепер уже виявилось, що переговори скасувати не можна і якийсь прихід треба повернути селянам 695,334 карб. 85 коп. податків.

Резиція. До Харькова прибув віце-директор департаменту поліції роботи слідство про діяльність начальника сивського однішу Вогуєвського, якого обвинувачують за розтрату казенних грошей. Віце-директор допитував уже поліцейського Вогарова, бувшого поліцейського Воюсонова та інших чинів поліції. Вогуєвський звертався до військового міністра з проханням дозволити йому виїхати на поединок поліцейського за образу.

Арешт поміщика. В Кременчуці (на Полтавщині) поліція арештувала поміщика Адамева, який вбив свого жінку, щоб забрати її майно. Після вбивства Адамево вилучили труп жінки від позад. 20 октября труп знайшли.

Суд. У Харькові засудили в арештантській роті на 2 1/2 роки Калайду, що скинув свою жінку з залізничного мосту, заввавши 12 аршин. Жінка також поранилася.

Через війну. З Катеринодара повідомляють, що на кавказьких залізницях, через балканську війну, чимало нежить хліба, бо працявався експорт.

Антрацит. З Харькова пишуть, що там дая залізниця гадать купити за кордоном 50 мил. йовів пуд. антрациту, бо місцевий антрацит дуже дорогий.

Душогубство. В селі Семенівці, тиравського повіту (на Херсонщині) влочинці вбили поміщика Ковалевського, його жінку та дочку і пограбували багато грошей. Злочинці втекли.

Морози. Через чималі морози (біля 10°) в околицях Миколаєва загинули: капуста, буряки та картопля; дуже пошкоджено виноградники.

Самозубство. В селі Жуванці, золотоніського повіту, застрелився парубок К. Левочко, 18 років. В селі був він найгірший робітник, що багато заробив людям, за що й понав був під суд.

В селі Ляйнівці, золотоніського повіту, повісився селянин Макар Ляд. Він недавно повернувся з Сибіру, де був на заслання за те, що зарівав одну жінку.

Каторжник. До села Циркулів, харківського пов., недавно приїхав селянин Ів. Бєв'язичай, який був засуджений до каторги на 12 років і засланий в Сибір за душогубство. Селяне боялися повідомити поліцію про Бєв'язича, що той втік з каторги. Бєв'язичай тривав велику суму грошей, п'янувшись з селянами. Сам ходив він в гарній одежі. Тут в селі Бєв'язичай піддурив одну жінку забрав її і втік. Гадають, що Бєв'язичай зробив якийсь злочинство і накрив багато грошей, бо одному селянинові, який погнав йому красти чужу жінку, він дав 200 карб.

Нова газета. В городі Новомосковську, на Катеринославщині, почала виходити газета "Новомосковская Жизнь". Напрямок поступовий.

За кордоном.

Новий президент Сполучених Американських Штатів.

Вчора телеграф сповістив, що в Сполучених штатах обрано нового президента республіки Вудро Вільсона, бувшого губернатора в штаті Гудзон. Таким чином, американські виборці дали перевагу представникові демократичної партії, молодому популярному політичному діячеві. Це людина з великим і солідним ім'ям і, головне, з зовсім чистим минулим, що не можна сказати про його супротивників бувших президентів—Тафта і Рузвельта, які себе так рекламували в останніх виступах. Старий президент Тафт, пробувши на президентській посаді чотири роки, нічого великого не зробив для своєї республіки. В зовнішній політиці він потерпів цілу низку серйозних невдач, як в справі третейських договорів з Францією і Англією про таможенні справи з Канадою, про нейтралітет Манчестру і инш. У внутрішній політиці Тафт не провів ні одної серйозної реформи.

Становище в Триполітанії.

Після італо-турецької згоди перш усього повстає питання, чи будуть араби Триполітанії і Киренаїки вести війну проти "невірних" без помічі турків, чи скоряться італійцям. В перші дні в закордонних газетах часто говорилось, що війна буде й далі тягнутися, що частина турецького військового лішиється в Африці, наперекір наказові свого уряду, і що араби ні за що не хотять складати свою зброю. В останні дні надходять зовсім інші висті.

Кореспонденти французьких газет пишуть, що на підставі їхніх розмов з арабами і взагалі по настрою арабів видно що повстання не буде.

Шейх Сенусі і його прихильники, найбільше фанатичні супротивники італійців, тепер не мають вже серед арабів колишнього впливу.

Турецьке військо кидає вже Триполі і Киренаїку. Частина арабів виселилась певно в Єгипет і Туніс, а ті, що живуть на берегах, погодяться з новим урядом і лишаться жити на старих гніздах. Невеликі повстання серед арабів будуть певно згодом, але італійці швидко з ними справляться.

Справи чорногорців на війні. Чорногорці, почавши з великим успі-

хом війну з турками, задержались на довго під Скутарі. Здійснити повну блокаду чорногорцям перешкоджають природні умови. Вола в річках, що течуть коло Скутарі, дуже піднялась.

Долина затоплена, і чорногорцям приходится йти по голому. Незважаючи на ці перешкоди, чорногорцям вдалось збудувати понтони через Бояну і Грину. На бомбардування Тарабона і Бредичі турки одповідають мало. Валі Скутарі дозволяє жінкам і дітям виїздити з міста, що вказує на те, що турки готові видержати довгу облогу.

Кандидати на македонський і албанський трони.

"Daily Mail" повідомляє, що в замкові Фреденбург одбулась семейна нарада данського королівського дому, на якій йшла мова про можливість заснування князівств Албанії і Македонії. Кандидатом на македонський трон намічено принца Гаральда данського, а на албанський— принца Карла Шведського.

Новий японський посол в Австрії.

В Відні надають багато значення призначенню туди японським послом віконта Гаяші, який досі був послом в Римі. Гаяші вважається за кращого дипломата Японії і, бувши колись послом в Пекині, він політику ворожо Росії. Гадають, що таку саму політику він буде вести й в Австрії.

Останні висті.

(З газети та по телеграфу).

Всїм вистіам.

ПЕТЕРБУРГ. У митрополіта Антонія вараліч. Він здає несприятливий. Лікарі сказали, що становище його безнадійне.

Градоначальник општрафував редактора газети "Школа і Життя" на 400 карб. за статтю "Пиррова побєда", надруковану в 43 числі.

Редактора "Вечерняго Петербурга" Табурно вдруге приговорено на 6 місяців в тюрму за статтю, в якій обвинувачувалось Меньшикова за продажі австрійському уряду.

Робітниця Парфенова пренеужено на півтора роки в крісовість за найдевший при труці каскет промови, не сказаної Парфеновим.

В гостинці коло фінляндського вокзала застрелився агент охранного оділу г. Выборга Мелліс. Він прибув у Петербург з секретним важним дорученням.

Війна.

Успіхи союзників.

КОСТЯНТИНОПОЛЬ. Грецький десант взяв форт Карабурун, при вході в Салоникську затоку. Після цього авоювання Салоників—справа одного—двох днів.

Герод Серес, за 50 верстов од Салоник, заступило союзне військо.

Болгари обійшли турок коло Сан-Стефано і зруйнували динамитом вододровод, яким іде вода в Костянтинополі.

ЦЕТИНЬЕ. Сербсько-чорногорське військо взяло Дьяково.

ОДЕСА. Турки взяли блокаду Варви і Вургааса. Судна їх вийшли з Чорного моря. Між Одесою і болгарськими портами почали ходити торгові пароходи.

ВІДЕНЬ. Надійшли відомости, що серби взяли Мошастарь.

Чужоземні судна в Костянтинополі.

МОСКВА. "Русскому Слову", телеграфують з Севастополя: ескадра в бровеносці "Три Святителя", крейсер "Кагуль" і дивізіона миноносців пішла до турецьких берегів для захисту християнського населення в Костянтинополі.

КОСТЯНТИНОПОЛЬ. В Костянтинополі працюють французький крейсер "Леон Гамбетта" і германський крейсер "Мінерва".

ВІДЕНЬ. Австрія послала в Костянтинополі третє військовоє судно.

Переїзд в Турції.

МОСКВА. Костянтинопольський кореспондент "Русского Слова" з певних джерел довідався, що Назім-паша прислав таку телеграму—Кіаміль-паші: "становище нашої армії безнадійне. Настойте, благодать державі, щоб вони негайно вступились у війну. Необхідно врятувати престиж армії".

В турецьких сферах уже не мають сумніву в тому, що турецьку армію розгромлено, і з тривогою ждуть, щоб вступили держави.—Європейську Турцію вже втерцяно—кажуть всі.—Одні являді на Англію і Францію.

Патріотизм турок упав до нуля. Уряд припинив мобілізацію в Анатолії, почасті через те, що дарма буде воювати далі, а почасті через те, що населення вікається йти на видаму смерть.

В Костянтинополі дуже неспокійно. З околиць города скликано всіх жандармів обєргати порядок. Комендант города Мемдуха-пашу замінено генералом Вел-пашею. В городі не вистачає хліба. Молоко конфісковують для госпіталів, в яких пвово раниених. За 2 дні, 22 і 23 октября, в Костянтинополі привезено коло 8000 равених.

Театр і музика.

Український театр. Сьогодні в театрі М. К. Садовського йде оп. "Енеїда" М. В. Лисенка.

Городський театр. Сьогодні йде опера "Вражья сила".

Театр "Солов'їв". Сьогодні бенефіс артиста Е. Недєміна підє нова пьєса "На склодї днєв" і водевіль "Гаветная утка".

За український університет.

До привітань українському парламентарному союзю в Відні а приведу його боротьби за український університет у Львові прилучають свої голоси студенти петербургського гірничого інституту.

(49 підписів).

До заяв спочуття українському парламентарному союзю в Відні а приведу його боротьби за український університет прилучають свої голоси українці с. Щербатів. (8 підписів).

ДОПИСИ.

(До власних кореспондентів).

С. ДЕМІДЗКА, ольгопільськ. пов. (на Поділлі). Рання зима. Літа так як і не було. Дощі, холод—так і на осінь перейшло. Ще октябрь, а вже почалась зима, котра мало доброго віщує людям.

Сьогорішній врожай озимини середній, а от ярина то вийшла плоха. Жайвля були доповиті і через дощ найгірше дісталось ярині. Багато пропало в покосах, а то і в колах. Де в кого то навіть сніг притрусив просо на полі. Через дощі ярина вийшла плохенька не тільки на вмолат, але навіть і на пашу—попріла і погаяла.

Цього року все поспівало візніше, то й не давно, що бувало коло Покрови вже зовсім випоралось на полях, а цього року в кінці октября ще коло двох третях буряків не викопали, картопля теж ще в землі та кукуруза майже скрізь ще стоїть на пні. А все через дощі та сніг і мороз, що одє коло 15 окт. почалися. Погода дуже погана. У день сонце пригріє—болото, копать буряків не можна, а вночі мороз бере. Коли така погода протягається ще трохи—то багато буряків може пропасти. Тоді скрутно доведеться тим селяням, що спокуютьчєсь зарібком—сіяти буряки замість пашні.

Наші люде вже деякий час як звязалися за культуру буряків, бо як що вони зародять, то буває більше звуку, як з зернового хліба. Але і на буряках, як і на інших продуктах селянського господарства, багато переходить марне до чужих рук, бо селяне продають буряки не безповередне на завод, а факторам—перекупщикам, які підприємлять постачати заводів буряки великими партиями і окуповують людські буряки. Фактори наживають на людському добрі великі гроші, бо раз те, що селянам вони платять дешевше, ніж самі беруть у заводі, до того же й великими способами стараються вигадати собі лишніх кілька пудів: то на вагу вова прикине, то на чистку, на "поход", то на це то на те і таким чином в сотні пудів запалять за 80—85, а решта йде на зарібком" факторові. Виратись з рук факторів можна-б було, коли-б згуртувались у товариство і гуртом би шідрайдитися постачати буряки, але наші люде ще не подумались до цього.

Через те, що літо та осінь були дощові, несприятливі для польових работ, ціни на роботи цього року підєковали проти торішніх.

Шарували буряки по 50 коп. у день на хазяйських харчах (видається у день на робітниця три фунта хліба, на свіданок кушан, а на обід борщ і каша), жили по 70—75 коп. колу, коло машини діцхатом по 50 коп. у день на хазяйських харчах а парубкам на барабани по 70 і харч. Памяно воявали до вакалуу (10 верстов) по 8 коп. з пуда.

Ковка буряків по 2 карб. мірниця (торік у двох менше) та тільки зарав не можна копать через болото. Доставля буряків до заводу (10 верстов) по 3 коп. з пуда, але не знати, чи скоро почнуть вояти, бо, раз те—що мало єсть накопаних, а друге—дорога дуже погана—так що і в порожені пара коней насилу витягає воза. Ма-бузь, що доведеться ждати санної дороги.

Ціна на худобу впала через ранній холода. Занялись люде що доведеться довго в руя годувать, бо будеться ще й у ноябрі скотина ходить по полю, а цього року сніг випав у половині октября. До того ж через дощ солома мало годяться на пашу, бо або вимокла, або попріла, а ранині морози ще й бурячниця могли побити—через це кожне, у кого мало паші, жене на ярмарок скотину, і стільки нагналі худобя, що ціли подешевшали.

ПОЛТАВА. Вибори до Думи Державної, як уже сповістили в Раді, звячидлись повною перемогою правих. Полтавщина і на цей раз вольше захищати свої інтереси тих людей, котрим як раз до її потреб мало діла. Ні жодної людини не звийдется між посланми, яка б стала в оборону національних прав Української людности. Усі оті Каваности й Кочубей, або ж сидитимуть і мовчатимуть, або ж як і розкриють рота, то хіба на те, щоб іще більше приборкати розвиток і просвіту темних грецьосів. Така уже доля судилася наміш Україні, що вона пошла у Думу найчорніших кру-

ків. Правда, виборчий закон 3 юнія дут найбільше винен, бо не допускає до виборів багато демократичного елементу і надає найбільшу силу думам багатирям. На 155 виборців поступоців було—50 душ.

Недавню пра Губерський Земській Управі відбулася нарада 13 представників торгово-промислових класів, довітових земель, агрономичного персоналу і инш. Радялись про організацію продажу хліба, бо при теперішніх умовах землевласники і дрібні хлібороби, збуваючи свій хліб перекупщикам, мають величезні втрати. Нарада висловилась за будову елеваторів і зернохранилищ в декількох пунктах губернії. Це, крім того, що врятує хліборобів від продажу за безцінь облогого потом врожаю, дасть ще змогу зберігати хліб від штучного його заомічення. Останніми часами думська реввійська міського господарства викрила великі зловживання у всіх галузях. Члени Управи так догосподарились, що Дума більшістю голосів порішила призвати невідатним до громадської посади члена Управи Яюка, оддати його під суд, і зробити на нього начот усіх збитків, що мав город від його господарювання; про що і сповістятя п. Губернатору. Разом з тим Дума повбила посади контролера Житного і санитарного лікаря Вогаєвського, вчинки яких Дума визнала диаметрально протилежними інтересам міста.

Поправка.

Під епіграфом статі д. Смука ("Рада ч. 248") пропущено підпис: Шевченко.

Справочний одділ.

Валентинів відомості. П'ятниця, 26 го октября
Вмч. Дмитрія Солунського, прп. Афанасія
Сок. сон. 7 год. 1 хв., зах. сон. 4 год. 26 хв.

Редактор В. Яковський.

Видавельць В. Чикалема.

Оповідісти.

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

Готель "Україна" віддає в найм Кімнати по міс. і вдобу. педорого. Бузь-Кудр., 34

ШОФЕР україн. шукає місця хоч автомобільне діло. Маю право їздити в г. Москві. Адр.: М. Кагарик, Киев. г. Н. Е. Полющук. 6-569 6

ПАННА яка скіли, тимп. добре володіє фр. мов., знає нім. та муз. шук. відп. праці в сем. Зеєрт. лист. Дмитр. 29. 8. 7-568-7

У Петербу зї шукає практикант фельдш. акуш-ка студ-ка медична Поіхо-Неврологічного Ін-ту. Знає могож. Адреса: Шлісбургський проспект, 55, кв. 2, у дворі, телеф. 156-41.

ДАЙТЕ як. побудь праці! Приїждж. буши. студ. а середн. ком. оств. гарн. поч. Згоден на видд. Адр.: г. Конотоп, Ф. Розенбергу для П. Петеріяче жу проп. 7-564-5

Швачка-українка Шукає роботу. Шне не дорого жіноче українське убрання. Ново-Жиланська, 2, кв. 8. М. Ф. Гривина. 8-559-5

Т Ч У українські кизими. Прийм. учн. Паньківська вул., буд. № 3, кв. 3. 0-546-1

В С Я К І Х

ДИТЯЧІ КОСТЮМИ, ПАЛЬТА, БРИЛІ, ШАПКИ Жіночі в'язані сачки, шапки, панчохи й инш. для ОХОТНИКІВ КУРТКИ, КАЛЬСОНИ, ШЕАРПЕТКИ й инш. У ВЕЛИКОМУ ВИБОРІ В МАГАЗИНІ Чесько-російської механічної в'язільні Г. В. АНДРЕ

Кіев, В.-Васильківська № 10. Prix fixe. 00-516-12

У НОВОМОСКОВСЬКОМУ купувати Раду окремими ЛЕМ можна у власн. агента д. БОГОМАЗА.

Видавництво "ВІСЬ" НОВІ КНИЖКИ 1) Б. Грінченко: На безпросвітномь пути. ОБЪ УКРАИНСКОЙ ШКОЛЬ 3-е издание. Ц. 25 к. 2) С. Будю.

За український університет. Ц. 10 КОП. Продаються по українських книгарнях

навіть тим, що передплатять газету на місяць всім може бути висланий за доплату 6 карб. (в пересялкою)

Словник Української мови. Зібраний редакцією журн. "Кіевская Старина" і виданий під редакцією і з доповненнями Б. ГРІНЧЕННА. В 4 х великих томах. В книгарнях продається він по 8 карб. без пересялки. Словник цей одержав премію ім. Костомарова від Російської Академії Наук.

Кожон українцев повинен мати в своїй хаті одринний, ілюстрований календарь "ЧАС" календарь

Календарь "Час" на рік 1913 складено майже цілком з нового літературного матеріалу. В календарі "Час" кожне звичне воє, що йому треба і практичні поради на всіляк ознає, чи то для селянських господарів, чи для хазяїв, і біографічні відомости, історичні дані і загадки. І вказані про нові видання, й весело розвату в формі анекдотів, сміхованих гуморовок на різних приказок та привітанств, і серйозні, вірні надітвішки поетів, думка великих людей свого світа. В календарі "Час" уміщено багато портретів українських діячів, письменників і артистів.

НОВИНА! В 1913 році календарь "Час" ціною в 55 і 75 коп. зинто металичною оболонкою, на зразок аліших закордонних календарів. НОВИНА! З зовнішнього боку календарь "Час" одоубово та, що він є окремою кожною світлицю. Календарь "Час" на 1913 рік за ціну 55 коп. випущено з артистичною, виготовленою за кордоном, спеціальною обложкою, роботи артиста-маляра є. Сидорова. Календарь "Час" продається по всіх кращих книгарнях України по 3, 55 і 75 коп. Головний склад видання—Крамчанин "Час" у Кієві. (Кіев, В.-Володимирська, 53).

СТЕФАНИК. Оповідання д. 70 коп. (на краюху папері) д. 85 коп. В. ГРІНЧЕНКО. Якої нам тр-ба школи д. 4 коп. Народні вчителі та українська школа д. 4 коп. П. СМУТОК. Під стелями Думи д. 5 коп. Д. МОРДОВЕЦЬ. Козаки і море д. 40 коп. В. Державній Думі д. 5 коп. А. КОНОЩЕНКО. До історії земської школи на Херсонщині д. 15 коп.

(Власність редакції "Ради").

Виключний склад видання в Українській Книгарні—Кієв, Безаківська, 8; продаж там-же та по всіх инших українських книгарнях. 0-166-8